

حقوق تأمین مالی در تجارت بین الملل

دکتر علی رضائی

عضو هیات علمی دانشگاه شیراز

با دیباچه

دکتر حمید رضا نیک بخت

استاد حقوق تجارت بین الملل دانشگاه شهید بهشتی

تقدیم به دارندگان علم و تقوا

فهرست مطالب

دیاچه	۲۷
مقدمه	۳۳

بخش نخست: مفاهیم، ویژگی‌ها، اشخاص و منابع تأمین مالی پروژه

فصل نخست: تأمین مالی پروژه	۴۰
مبحث نخست: مفهوم تأمین مالی پروژه	۴۰
مبحث دوم: پیشینه تاریخی تأمین مالی پروژه	۴۳
مبحث سوم: ضرورت تمیز تأمین مالی پروژه از تعابیر و اصطلاحات مشابه	۴۶
بند نخست: تأمین مالی پروژه بدون حق رجوع	۴۷
بند دوم: تأمین مالی پروژه با حق رجوع محدود	۴۷
بند سوم: تأمین مالی ترازنامه‌ای	۴۸
بند چهارم: تأمین مالی مبتنی بر دارایی	۴۸
بند پنجم: تأمین مالی خارج از ترازنامه	۴۸
مبحث چهارم: انواع تأمین مالی	۵۰
بند نخست: تأمین مالی کوتاه مدت و بلند مدت	۵۰
بند دوم: تأمین مالی داخلی و خارجی	۵۱
فصل دوم: ویژگی‌ها، مزایا و معایب تأمین مالی پروژه	۵۳
مبحث نخست: ویژگی‌ها و خصایص	۵۳
مبحث دوم: مزایای تأمین مالی پروژه	۵۵
بند نخست: تأمین مالی بدهی بدون حق رجوع	۵۵
بند دوم: بدهی خارج از ترازنامه	۵۵

۶ □ حقوق تأمین مالی در تجارت بین‌الملل

- بند سوم: اهرم مالی بدهی ۵۶
- بند چهارم: رهایی از پیمان‌ها و مواد محدودکننده در دیگر معاملات ۵۶
- بند پنجم: شروط تأمین مالی مطلوب ۵۷
- بند ششم: رویه‌های تعهد سرمایه داخلی ۵۷
- بند هفتم: مشارکت در خطر ۵۷
- بند هشتم: بالاترین حد اهرم مالی ۵۸
- بند نهم: وثیقه محدود نسبت به دارایی پروژه ۵۸
- بند دهم: حداکثر مزایای مالیاتی ۵۸
- بند یازدهم: تمایل قرض‌دهندگان به ادامه کار قرض‌گیرنده پروژه ۵۹
- بند دوازدهم: تطبیق دارایی‌های خاص با مسئولیت‌ها ۵۹
- بند سیزدهم: فرصت‌های گسترش اعتبار ۵۹
- مبحث سوم: معایب تأمین مالی پروژه ۶۰
- بند نخست: پیچیدگی تخصیص ریسک ۶۰
- بند دوم: افزایش ریسک قرض‌دهنده ۶۰
- بند سوم: نرخ سود بالا و هزینه‌ها ۶۱
- بند چهارم: نظارت قرض‌دهنده ۶۱
- بند پنجم: الزامات مربوط به ارائه گزارش به قرض‌دهنده ۶۱
- بند ششم: افزایش پوشش بیمه ۶۱
- مبحث چهارم: صنایع و یا بازارهای قابل اجرا ۶۲
- بند نخست: نفت و گاز ۶۲
- بند دوم: معدن ۶۳
- بند سوم: تولید برق ۶۳
- بند چهارم: آب ۶۳
- بند پنجم: وسایل ارتباطی ۶۴
- بند ششم: خطوط راه آهن و مترو ۶۴
- بند هفتم: خدمات عمومی ۶۵
- بند هشتم: سایر موارد ۶۵

فهرست مطالب □ ۷

فصل سوم: اشخاص مشارکت‌کننده، مراحل و منابع تأمین مالی پروژه	۶۶
مبحث نخست: اشخاص مشارکت‌کننده در تأمین مالی پروژه	۶۶
بند نخست: حمایت‌کننده و شرکت پروژه	۶۶
بند دوم: دولت میزبان	۶۸
بند سوم: تأمین‌کننده و خریدار محصول	۶۹
بند چهارم: قرض‌دهندگان تجاری	۷۰
بند پنجم: بیمانکار و عامل یا بهره‌بردار	۷۱
بند ششم: آژانس رتبه‌بندی و ممیز الگو	۷۲
بند هفتم: مشاوران	۷۳
الف) مشاور مالی	۷۳
ب) مهندس مستقل/مشاور فنی	۷۴
ج) مشاور تهیه و تأمین	۷۴
د) مشاور بازار	۷۴
ه) مشاور وسائط نقلیه و حمل و نقل	۷۵
و) مشاور بیمه	۷۵
ز) مشاور شرایط و محیط	۷۵
بند هشتم: حقوقدان	۷۵
بند نهم: طرفین قرارداد بیمه	۷۷
مبحث دوم: مراحل تأمین مالی پروژه	۷۷
بند نخست: مرحله شکل‌گیری و آغاز بکار پروژه	۷۸
الف) نقش دولت میزبان	۷۸
ب) نقش حمایت‌کنندگان خصوصی و مالکان آورده (سرمایه)	۷۸
ج) نقش شرکت پروژه	۷۹
بند دوم: مرحله پیش از گسترش و توسعه	۷۹
بند سوم: مرحله فراهم کردن منابع مالی پروژه	۸۰
الف) تأمین مالی از طریق آورده شرکا	۸۰
ب) تأمین مالی از طریق اعطای وام	۸۰

۸ □ حقوق تأمین مالی در تجارت بین‌الملل

- ج) تأمین مالی از طریق اوراق قرضه (مشارکت) ۸۱
- بند چهارم: مرحله ساخت پروژه ۸۱
- الف) نقش پیمانکار ساخت ۸۱
- ب) نقش انرژی و دیگر زیرساخت‌ها ۸۲
- بند پنجم: مرحله اجرا و بهره‌برداری از پروژه ۸۲
- الف) نقش عامل (بهره‌بردار) ۸۲
- ب) نقش تضمین‌کننده بهره‌برداری و حفاظت ۸۳
- ج) نقش تأمین‌کنندگان مواد اولیه و سوخت ۸۳
- د) نقش خریداران محصول پروژه ۸۳
- مبحث سوم: منابع تأمین مالی ۸۴
- بند نخست: بازارهای آورده ۸۶
- الف) آورده از طریق وام‌ها ۸۶
- ب) بدهی سهامدار وابسته ۸۷
- ج) بدهی میانی (مزانین) ۸۷
- بند دوم: بازارهای سرمایه ۸۸
- بند سوم: بازارهای اوراق قرضه (اوراق مشارکت) ۸۸
- بند چهارم: قرض‌دهندگان بخش عمومی ۸۹
- الف) آژانس‌های اعتباری صادراتی ۹۰
- ب) آژانس‌های بین‌المللی (چندجانبه/چند ملیتی) ۹۱
- ج) آژانس‌های دوجانبه ۹۱
- بند پنجم: بدهی بانکی ۹۲
- الف) بانک‌ها و قرض‌دهندگان نهادی ۹۳
- ب) منابع تأمین مالی گروه بانک جهانی ۹۳
- ج) بانک‌های توسعه‌ای چندجانبه ۹۴
- د) بانک‌های توسعه‌ای منطقه‌ای ۹۴

بخش دوم: مخاطرات و راهکارهای کاهش آن در تامین مالی پروژه

فصل نخست: ریسک، ارزیابی ریسک و تخصیص ریسک	۹۸
مبحث نخست: مفهوم ریسک	۹۸
مبحث دوم: شناسایی ریسک	۱۰۱
بند نخست: فرایند شناسایی ریسک	۱۰۱
بند دوم: شناسایی ریسک در طی مراحل پروژه	۱۰۴
الف) دوره ساخت	۱۰۵
ب) دوره بهره‌برداری	۱۰۶
بند سوم: شناسایی ریسک توسط مشارکت‌کنندگان	۱۰۶
الف) حمایت‌کننده	۱۰۷
ب) قرض‌دهندگان مرحله ساخت	۱۰۸
ج) قرض‌دهنده	۱۰۸
د) پیمانکار	۱۰۹
ه) عامل (بهره‌بردار)	۱۱۰
و) مالک فناوری	۱۱۱
ز) تامین‌کننده مواد اولیه و سوخت	۱۱۱
ح) خریدار محصول	۱۱۱
ط) دولت میزبان	۱۱۲
ی) سرمایه‌گذار آورده	۱۱۲
مبحث سوم: انواع ریسک و راهکارهای کاهش آن	۱۱۳
بند نخست: ریسک‌های تجاری	۱۱۳
الف) ریسک‌های مربوط به ساخت و یا تکمیل	۱۱۴
۱) ریسک تکمیل	۱۱۴
۲) ریسک تاخیر	۱۱۵
۳) ریسک تهیه و تأمین مواد اولیه	۱۱۶
۴) مواد ساختمانی	۱۱۷
۵) مکان تسهیلات	۱۱۷

۱۰ □ حقوق تأمین مالی در تجارت بین‌الملل

- ۱۱۸..... ۶) ساخت تسهیلات مرتبط
- ۱۱۸..... ۷) افزایش هزینه‌ها
- ۱۱۹..... ۸) ریسک فناوری
- ۱۱۹..... ب) ریسک‌های مربوط به اجرا و بهره‌برداری
- ۱۲۰..... ۱) ریسک بهره‌برداری
- ۱۲۰..... ۲) تجربه بهره‌بردار
- ۱۲۱..... ۳) هزینه‌های بهره‌برداری
- ۱۲۱..... ج) ریسک‌های مربوط به بازار
- ۱۲۲..... ۱) ریسک خرید (ریسک درآمد)
- ۱۲۲..... ۲) اعتبار خریدار محصول
- ۱۲۳..... ۳) بازار برای محصول و یا خدمت
- ۱۲۳..... د) ریسک‌های اعتباری
- ۱۲۴..... ه) ریسک مربوط به وثایق و تضامین
- ۱۲۵..... بند دوم: ریسک‌های سیاسی
- ۱۲۷..... الف) ریسک مصادره و سلب مالکیت
- ب) خشونت سیاسی، جنگ و آشوب مدنی (شهری) و دیگر حوادث غیرقابل پیش‌بینی
- ۱۲۸..... پیش‌بینی
- ۱۲۹..... ج) فروپاشی سیاسی و جانشینی
- ۱۲۹..... د) نقض قرارداد و یا عدم رفتار عادلانه
- ۱۳۰..... ه) حق تقدم و اولویت
- ۱۳۰..... بند سوم: ریسک‌های مربوط به پول رایج (ریسک ارزی)
- ۱۳۲..... الف) عدم قابلیت تبدیل پول رایج (عدم دسترسی به پول خارجی)
- ب) انتقال ارز (عدم توانایی در انتقال پول خارجی به خارج از کشور)
- ۱۳۳..... ج) ریسک مربوط به کاهش قیمت پول به علت نوسانات نرخ ارز
- ۱۳۴..... د) ریسک نرخ بهره (سود)
- ۱۳۴..... ه) حساب‌های خارجی
- ۱۳۵..... و) کنترل‌های ارزی
- ۱۳۶.....

فهرست مطالب □ ۱۱

بند چهارم: ریسک‌های مربوط به اجازه‌ها، امتیازها و مجوزهای بهره‌برداری	۱۳۶.....
الف) اجازه‌ها	۱۳۷.....
ب) امتیازها و مجوزهای بهره‌برداری	۱۳۷.....
ج) حقوق رقابت	۱۳۸.....
د) رویه‌های مبتنی بر فساد و پولشوئی	۱۳۹.....
بند پنجم: ریسک‌های مربوط به نظام حقوقی و قوانین و مقررات	۱۴۰.....
الف) تعرفه‌های وارداتی	۱۴۲.....
ب) تعرفه‌های صادراتی	۱۴۲.....
ج) بازبینی‌های دولتی و یا مصرف	۱۴۲.....
د) مالیات‌ها	۱۴۳.....
ه) بازبینی‌های محیطی	۱۴۳.....
و) نظارت و حذف نظارت	۱۴۴.....
ز) بازبینی‌های قیمتی	۱۴۴.....
ح) خصوصی سازی تامین‌کنندگان و خریداران	۱۴۴.....
ط) تغییر در قوانین و مقررات	۱۴۴.....
بند ششم: ریسک‌های محیطی و اجتماعی	۱۴۴.....
الف) ریسک‌های محیطی	۱۴۶.....
ب) محیط زیست	۱۴۶.....
ج) گزارش نادرست در خصوص امکان‌سنجی	۱۴۶.....
مبحث چهارم: کاهش ریسک	۱۴۷.....
بند نخست: قبل از تکمیل پروژه	۱۴۷.....
بند دوم: بعد از تکمیل پروژه	۱۴۹.....
الف) قابلیت اجرا	۱۴۹.....
ب) قوه قاهره	۱۴۹.....
ج) غیرعملی بودن	۱۵۰.....
د) دفاعیات قانونی	۱۵۲.....
ه) حقوق طلبکاران	۱۵۳.....

۱۲ □ حقوق تأمین مالی در تجارت بین‌الملل

- بند سوم: کاهش ریسک در طول دوره ساخت ۱۵۳
- الف) تعهدات قراردادی ۱۵۳
- ب) منابع مالی جایگزین احتیاطی، آورده و دیگر تعهدات تأمین مالی ۱۵۴
- ج) بیمه ۱۵۴
- بند چهارم: کاهش ریسک در طول دوره بهره برداری ۱۵۴
- الف) شروط قراردادی ۱۵۵
- ب) موافقتنامه‌های قراردادی ۱۵۵
- ج) منابع مالی جایگزین احتیاطی ۱۵۵
- د) دام‌های نقدی ۱۵۵
- ه) بیمه ۱۵۶
- و) سرمایه‌گذاری مشترک ابزاری جهت کاهش ریسک ۱۵۶
- ز) روش‌های قراردادی پیشگیری از اختلاف ۱۵۶
- ح) عدم انطباق و سازگاری قراردادی ۱۵۷
- مبحث پنجم: ارزیابی ریسک ۱۵۷
- بند نخست: ارزیابی کشور میزبان ۱۵۸
- بند دوم: مسائل محیطی و اجتماعی ۱۵۹
- مبحث ششم: تخصیص (تقسیم) ریسک ۱۶۰
- بند نخست: تخصیص ریسک‌ها در اسناد و مدارک پروژه ۱۶۱
- بند دوم: تخصیص ریسک در قراردادهای پروژه ۱۶۲
- الف) قراردادهای سهامداران و یا سرمایه‌گذاری مشترک ۱۶۳
- ب) قراردادهای ساخت ۱۶۳
- ج) قراردادهای بهره‌برداری و نگهداری ۱۶۳
- د) قراردادهای خرید مکان و یا اجاره ۱۶۴
- ه) قرارداد خرید محصول ۱۶۴
- و) قراردادهای تهیه و تأمین سوخت و مواد اولیه و حمل و نقل ۱۶۵
- ز) قراردادهای توسعه/ قراردادهای امتیاز ۱۶۵
- بند سوم: اختطاری (آگهی) در خصوص تخصیص ریسک ۱۶۶

فهرست مطالب □ ۱۳

۱۶۶.....	مبحث هفتم: مدیریت ریسک
۱۶۷.....	بند نخست: تیم مدیریت ریسک
۱۶۷.....	بند دوم: ساختار شکست ریسک
۱۶۷.....	بند سوم: نقشه ریسک
۱۶۷.....	بند چهارم: مجری ریسک
۱۶۷.....	فصل دوم: مطالعات علمی و فنی قبل از اجرای پروژه
۱۶۹.....	مبحث نخست: امکان‌سنجی
۱۶۹.....	بند نخست: مفهوم امکان‌سنجی
۱۷۰.....	بند دوم: اهمیت، اهداف و دلایل امکان‌سنجی
۱۷۰.....	الف) اهمیت امکان‌سنجی
۱۷۱.....	ب) دلایل انجام امکان‌سنجی و کاربرد آن
۱۷۱.....	ج) اهداف مطالعه امکان‌سنجی
۱۷۲.....	بند سوم: ساختار امکان‌سنجی و فعالیت‌های مندرج در آن
۱۷۲.....	الف) ساختار امکان‌سنجی
۱۷۳.....	ب) فعالیت‌های مندرج در مطالعه امکان‌سنجی
۱۷۳.....	بند چهارم: زمینه‌های مختلف امکان‌سنجی و مشخصات گزارش امکان‌سنجی
۱۷۳.....	الف) زمینه‌های مختلف امکان‌سنجی
۱۷۵.....	ب) مشخصات گزارش امکان‌سنجی
۱۷۵.....	بند پنجم: مطالعه امکان‌سنجی و ضرورت ارزیابی در تأمین مالی پروژه
۱۷۶.....	الف) توصیف کلی و عمومی
۱۷۶.....	ب) حمایت‌کنندگان پروژه و شرکت پروژه
۱۷۶.....	ج) مشارکت‌کنندگان پروژه
۱۷۷.....	د) اطلاعات فنی
۱۷۷.....	ه) اطلاعات اقتصادی
۱۷۷.....	و) قراردادها
۱۷۹.....	ز) جدول و برنامه زمانی پروژه
۱۷۹.....	ح) دولت

۱۴ □ حقوق تأمین مالی در تجارت بین‌الملل

- ط) بازار ۱۷۹
- ی) خصوصی سازی ۱۷۹
- ک) ارزیابی نیازها ۱۸۰
- ل) مهندس مستقل ۱۸۰
- بند ششم: انواع امکان‌سنجی در تأمین مالی پروژه ۱۸۱
- الف) محیط تجاری کشور میزبان برای تأمین مالی پروژه ۱۸۱
- ۱) شرایط سیاسی ۱۸۱
- ۲) شرایط اجتماعی و حقوق بشری ۱۸۲
- ۳) شرایط تقنینی و مقرراتی ۱۸۲
- ۴) شرایط اقتصادی ۱۸۲
- ب) امکان‌سنجی اقتصادی ۱۸۳
- ۱) بودجه ساخت ۱۸۳
- ۲) بودجه بهره‌برداری ۱۸۳
- ۳) خدمات بدهی ۱۸۳
- ۴) سرمایه در گردش ۱۸۴
- ۵) پیش‌فرض‌ها ۱۸۴
- ۶) نسبت‌ها ۱۸۴
- ۷) ارزیابی ۱۸۵
- ج) امکان‌سنجی محیطی پروژه ۱۸۵
- ۱) اثر محیطی بر پروژه ۱۸۵
- ۲) مجوزها ۱۸۶
- ۳) مخالفت عمومی ۱۸۶
- ۴) استانداردهای محیط زیستی بانک جهانی ۱۸۷
- ۵) اصول استوایی ۱۸۷
- مبحث دوم: تجزیه و تحلیل مالی پروژه ۱۸۸
- بند نخست: الگوی هزینه - فایده ۱۹۰
- بند دوم: چارچوب الگوی ترازنامه طرح ۱۹۰

فهرست مطالب □ ۱۵

۱۹۱.....	فصل سوم: بیمه
۱۹۱.....	مبحث نخست: اهمیت بیمه در پروژه
۱۹۳.....	مبحث دوم: طراحی برنامه بیمه‌ای
۱۹۴.....	مبحث سوم: بازرینی و بازرسی توسط شرکت پروژه
۱۹۴.....	مبحث چهارم: قلمرو و دامنه برنامه بیمه‌ای
۱۹۵.....	مبحث پنجم: قابلیت بیمه ریسک‌ها و استثنائات آنها
۱۹۵.....	مبحث ششم: اثرات حقوقی و تجاری بر تهیه و تامین
۱۹۶.....	مبحث هفتم: بیمه ریسک و شروط قرض‌دهندگان
۱۹۶.....	مبحث هشتم: اصول کلی حقوق بیمه
۱۹۷.....	بند نخست: حداکثر حسن نیت و وظیفه افشا
۱۹۷.....	بند دوم: جبران خسارت (غرامت)
۱۹۸.....	بند سوم: بیمه مشترک و قابلیت تفکیک منافع
۱۹۸.....	بند چهارم: منفعتی که قابلیت بیمه شدن داشته باشد
۱۹۹.....	بند پنجم: ارزیابی موضوع بیمه
۱۹۹.....	بند ششم: مشارکت
۲۰۰.....	بند هفتم: نیابت (جان‌شینی)
۲۰۰.....	بند هشتم: ابطال قرارداد بیمه
۲۰۱.....	بند نهم: انتقال بیمه
۲۰۱.....	بند دهم: مقررات مربوط به دریافت‌کننده خسارت
۲۰۲.....	بند یازدهم: اسقاط حق قائم‌مقامی
۲۰۲.....	بند دوازدهم: قابلیت اصلاح بیمه نامه‌ها
۲۰۲.....	بند سیزدهم: تعهدنامه کارگزار بیمه
۲۰۳.....	مبحث نهم: دستورالعمل بیمه پروژه‌ها در قرارداد پیمانکاری

بخش سوم: ساختارها و چارچوب‌های قراردادی تأمین مالی پروژه

۲۰۷.....	فصل نخست: ساختارهای تأمین مالی پروژه
۲۰۸.....	مبحث نخست: شرکت

۱۶ □ حقوق تأمین مالی در تجارت بین‌الملل

- مبحث دوم: مشارکت‌های عام ۲۱۰
- مبحث سوم: مشارکت‌های محدود ۲۱۰
- مبحث چهارم: شرکت با مسئولیت محدود ۲۱۱
- مبحث پنجم: سرمایه‌گذاری مشترک ۲۱۲
- مبحث ششم: امتیاز ۲۱۳
- مبحث هفتم: ساخت، بهره‌برداری و انتقال ۲۱۴
- بند نخست: مفهوم قراردادهای ساخت، بهره‌برداری و واگذاری ۲۱۵
- بند دوم: تاریخچه ساخت، بهره‌برداری و واگذاری ۲۱۶
- بند سوم: سرمایه‌گذاری خصوصی در زیرساخت‌های بخش عمومی ۲۱۷
- بند چهارم: نحوه تأمین مالی ۲۱۸
- بند پنجم: توصیف یک پروژه مبتنی بر ساختار ساخت، بهره‌برداری و انتقال ۲۱۸
- بند ششم: اشخاص مشارکت‌کننده در پروژه‌های ساخت، بهره‌برداری و واگذاری ۲۱۹
- بند هفتم: اقسام ساخت، بهره‌برداری و واگذاری ۲۱۹
- الف) ساخت، اجاره و انتقال ۲۱۹
- ب) قرارداد ساخت، مالکیت و بهره‌برداری ۲۲۰
- ج) قرارداد ساخت، مالکیت، بهره‌برداری و فروش ۲۲۰
- د) قرارداد ساخت، مالکیت، بهره‌برداری و انتقال ۲۲۰
- ه) قرارداد ساخت، انتقال و بهره‌برداری ۲۲۱
- و) قرارداد ساخت، بهره‌برداری و تمدید امتیاز ۲۲۱
- مبحث هشتم: بیع متقابل (بای‌بک) ۲۲۲
- بند نخست: مفهوم بیع متقابل ۲۲۲
- بند دوم: ماهیت بیع متقابل ۲۲۴
- بند سوم: تعهدات طرفین ۲۲۶
- الف) تعهدات میزبان ۲۲۶
- ب) تعهدات متصدی پروژه ۲۲۷
- مبحث نهم: تشکل‌های منفعت اقتصادی اروپا ۲۲۷

فهرست مطالب □ ۱۷

۲۲۸.....	مبحث دهم: کنسرسیوم گسترش و توسعه
۲۲۹.....	مبحث یازدهم: انتقال حقوق ناشی از بهره‌برداری
۲۲۹.....	مبحث دوازدهم: داخل حصار پروژه‌ها
۲۲۹.....	مبحث سیزدهم: ساختارهای فروش آتی
۲۳۰.....	مبحث چهاردهم: خصوصی سازی
۲۳۰.....	مبحث پانزدهم: تأمین مالی اسلامی
۲۳۱.....	بند نخست: منابع تأمین مالی اسلامی
۲۳۱.....	بند دوم: نقش علما، فقها و تنظیم کنندگان شریعت
۲۳۲.....	بند سوم: اصول تأمین مالی اسلامی
۲۳۳.....	بند چهارم: ابزارها و روش‌های تأمین مالی اسلامی
۲۳۳.....	الف) مضاربه
۲۳۴.....	ب) مشارکت
۲۳۶.....	ج) مرابحه
۲۳۶.....	د) استصناع
۲۳۷.....	ه) اجاره
۲۳۸.....	و) صکوک (اوراق بدهی)
۲۳۹.....	۱) صکوک چیست؟
۲۴۰.....	۲) انواع صکوک
۲۴۱.....	۳) صکوک در قوانین و مقررات ایران
۲۴۲.....	مبحث شانزدهم: تأمین مالی مشترک
۲۴۳.....	مبحث هفدهم: پرداخت‌های محصول
۲۴۳.....	مبحث هیجدهم: موافقتنامه‌های پیش خرید
۲۴۴.....	مبحث نوزدهم: دیگر ساختارهای تأمین مالی پروژه
۲۴۴.....	بند نخست: تأمین مالی از طریق وام تجاری
۲۴۵.....	بند دوم: تأمین مالی از طریق اعتبار صادراتی
۲۴۵.....	بند سوم: تأمین مالی صادراتی - وارداتی
۲۴۶.....	بند چهارم: تأمین مالی از طریق اجاره

۱۸ □ حقوق تأمین مالی در تجارت بین‌الملل

- ۲۴۷..... بند پنجم: تأمین مالی از طریق اوراق قرضه
- ۲۴۷..... مبحث بیستم: انعطاف‌پذیری
- ۲۴۷..... فصل دوم: چارچوب‌های قراردادی تأمین مالی پروژه
- ۲۴۸..... مبحث نخست: توافقتنامه اعتبار
- ۲۴۹..... بند نخست: شرط هدف
- ۲۴۹..... بند دوم: شروط مقدم
- ۲۵۰..... بند سوم: دریافت وام
- ۲۵۰..... بند چهارم: بازپرداخت‌ها
- ۲۵۱..... بند پنجم: پیش‌پرداخت‌ها و لغو قرارداد
- ۲۵۱..... بند ششم: بهره
- ۲۵۱..... بند هفتم: حمایت از منافع
- ۲۵۲..... بند هشتم: افزایش شدید مالیات
- ۲۵۲..... بند نهم: افزایش هزینه‌ها
- ۲۵۲..... بند دهم: موارد قصور و یا تقصیر
- ۲۵۳..... بند یازدهم: ضمانت‌اجراها
- ۲۵۳..... مبحث دوم: توافقتنامه‌های مربوط به حساب‌ها
- ۲۵۶..... مبحث سوم: قراردادهای وثیقه
- ۲۶۱..... مبحث چهارم: قرارداد وام پروژه
- ۲۶۴..... مبحث پنجم: قرارداد ساخت
- ۲۶۵..... بند نخست: انواع و اقسام قراردادهای ساخت
- ۲۶۵..... الف) قرارداد مهندسی
- ۲۶۶..... ب) قرارداد تهیه و تأمین
- ۲۶۶..... ج) قرارداد ساخت
- ۲۶۶..... د) قرارداد مهندسی، تهیه، تأمین و ساخت
- ۲۶۶..... بند دوم: قرارداد کلید در دست
- ۲۶۸..... الف) قرارداد قیمت ثابت یا مقطوع
- ۲۶۹..... ب) قرارداد هزینه به علاوه مخارج

فهرست مطالب □ ۱۹

- ج) قرارداد هزینه به علاوه مخارج با حداکثر قیمت و مخارج مشوقی ۲۶۹
- بند سوم: شروط و مواد عمومی قرارداد ساخت ۲۷۰
- مبحث ششم: قراردادهای خرید و فروش محصول ۲۷۱
- بند نخست: انواع قراردادهای خرید محصول ۲۷۲
- الف) گرفتن یا پرداخت کردن ۲۷۳
- ب) گرفتن و پرداخت کردن ۲۷۳
- ج) ترکیبی ۲۷۳
- د) موافقتنامه‌های فروش بلند مدت ۲۷۴
- ه) فروش در مقطع معین ۲۷۴
- بند دوم: مقررات قراردادهای خرید محصول ۲۷۴
- مبحث هفتم: قرارداد بهره‌برداری، حفظ و نگهداری ۲۷۵
- بند نخست: اقسام بهره‌برداری ۲۷۶
- الف) موافقتنامه بهره‌برداری ۲۷۶
- ب) خود بهره‌برداری ۲۷۷
- بند دوم: ریسک‌های بهره‌برداری ۲۷۷
- بند سوم: مقررات عمومی در موافقتنامه‌های بهره‌برداری، حفظ و نگهداری ۲۷۸
- مبحث هشتم: قرارداد فراهم کردن منابع مالی ۲۷۸
- مبحث نهم: قراردادهای تهیه و تأمین نیازهای داخلی پروژه ۲۷۹
- بند نخست: ریسک‌های مربوط به تهیه و تأمین نیازهای داخلی پروژه ۲۸۰
- بند دوم: مقررات عمومی در قراردادهای تهیه و تأمین نیازهای داخلی پروژه ۲۸۰
- مبحث دهم: قرارداد اجاره محل پروژه ۲۸۰
- مبحث یازدهم: تعهدات مربوط به توسعه و گسترش ۲۸۰
- مبحث دوازدهم: توافقنامه تسهیلات مزاین ۲۸۱
- مبحث سیزدهم: توافقنامه‌های میان طلبکاران ۲۸۳
- بند نخست: مسائل مربوط به مذاکره و تدوین توافقنامه میان طلبکاران ۲۸۳
- بند دوم: طبقه‌بندی عمومی طلبکاران در تأمین مالی پروژه ۲۸۴
- بند سوم: محدودیت‌های توافقنامه میان طلبکاران ۲۸۴

۲۰ □ حقوق تأمین مالی در تجارت بین‌الملل

- ۲۸۵..... مبحث چهاردهم: قراردادهای سهامداران
- ۲۸۶..... فصل سوم: مستندات و مدارک پروژه
- ۲۸۶..... مبحث نخست: انواع اسناد
- ۲۸۷..... مبحث دوم: اظهارات و اعلانات
- ۲۸۹..... مبحث سوم: موافقتنامه‌های ابتدائی و اولیه دولت میزبان
- ۲۸۹..... بند نخست: پیشنهادها
- ۲۸۹..... بند دوم: امتیازها و مجوزهای بهره‌برداری
- ۲۹۰..... بند سوم: موافقتنامه‌ها و مصوبات قانونگذاری
- ۲۹۰..... بند چهارم: موافقتنامه‌های اجرائی
- ۲۹۱..... مبحث چهارم: اسناد مذاکرات مقدماتی
- ۲۹۱..... بند نخست: سند بیانگر قصد
- ۲۹۱..... بند دوم: ورقه شرط
- ۲۹۱..... بند سوم: اسناد شروع بکار و اسناد نیابت
- ۲۹۲..... الف) سند شروع بکار
- ۲۹۲..... ب) سند نیابت
- ۲۹۲..... مبحث پنجم: دیگر مستندات تأمین مالی
- ۲۹۳..... بند نخست: اسناد مربوط به اوراق قرضه پروژه
- ۲۹۳..... بند دوم: قواعد و مقررات مربوط به اوراق بهادار
- ۲۹۴..... فصل چهارم: ابزارهای تأمین یا تضمین افزایش اعتبار در تأمین مالی پروژه
- ۲۹۵..... مبحث نخست: ضمانت‌ها
- ۲۹۶..... بند نخست: ضمانت‌های بین‌المللی
- ۲۹۶..... بند دوم: ضمانت‌های محدود
- ۲۹۷..... بند سوم: ضمانت‌های غیرمستقیم
- ۲۹۸..... بند چهارم: ضمانت‌ها و تعهدات ضمنی
- ۲۹۸..... بند پنجم: ضمانت‌های حاکمیتی
- ۲۹۸..... بند ششم: ضمانت حمایت‌کننده
- ۲۹۸..... بند هفتم: ضمانت شخص ثالث

فهرست مطالب □ ۲۱

۲۹۹.....	مبحث دوم: اختیار فروش
۲۹۹.....	مبحث سوم: وثیقه، تعهدات وثیقه‌ای و تبعی
۲۹۹.....	مبحث چهارم: اختیار خرید
۳۰۰.....	مبحث پنجم: اعتبارنامه
۳۰۱.....	مبحث ششم: بیمه تجاری
۳۰۱.....	مبحث هفتم: ضمانت (وارانتی)
۳۰۱.....	مبحث هشتم: تعهدات مربوط به خسارات (جبران)
۳۰۲.....	مبحث نهم: موافقتنامه‌های اجرایی
۳۰۲.....	مبحث دهم: ذخایر احتیاطی
۳۰۳.....	مبحث یازدهم: مطالبه و جوه نقد
۳۰۳.....	مبحث دوازدهم: وابسته بودن هزینه‌های پروژه به خدمات بدهی
۳۰۳.....	مبحث سیزدهم: استراتژی‌های پوششی
۳۰۴.....	فصل پنجم: تأمین مالی پروژه در جمهوری اسلامی ایران
۳۰۴.....	مبحث نخست: روش‌ها و فرایندهای تأمین مالی
۳۰۵.....	بند نخست: قانون اساسی
۳۰۵.....	۱) اصل چهل و سوم
۳۰۶.....	۲) اصل چهل و چهارم
۳۰۷.....	۳) اصل چهل و پنجم
۳۰۷.....	۴) اصل پنجاه و یکم
۳۰۸.....	۵) اصل هفتاد و هفتم
۳۰۹.....	۶) اصل هشتاد و یکم
۳۰۹.....	۷) اصل یکصد و بیست و پنجم
۳۱۰.....	۸) اصل یکصد و سی و نهم
۳۱۴.....	بند دوم: قوانین بودجه و برنامه‌های توسعه
	۱) قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
۳۱۴.....	ایران

۲۲ □ حقوق تأمین مالی در تجارت بین‌الملل

- ۲) قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران..... ۳۱۶
- ۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران..... ۳۱۸
- ۴) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران..... ۳۱۸
- ۵) قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران..... ۳۲۲
- بند سوم: قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی ۳۲۴
- بند چهارم: قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی ۳۲۶
- بند پنجم: قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ۳۲۸
- بند ششم: قانون استفاده از منابع مالی خارجی مصوب ۱۳۸۴ ۳۲۹
- مبحث دوم: موانع تأمین مالی ۳۲۹
- بند نخست: موانع حقوقی موجود در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۳۲۹
- ۱) اصل هشتاد و یکم قانون اساسی ۳۳۰
- ۲) اصل چهل و چهارم قانون اساسی ۳۳۱
- ۳) اصل یکصد و سی و نهم قانون اساسی ۳۳۱
- بند دوم: موانع حقوقی موجود در سایر قوانین ۳۳۲
- بند سوم: موانع فکری، فرهنگی ۳۳۳
- بند چهارم: موانع اقتصادی و مالی ۳۳۴
- بند پنجم: موانع اداری، اجرائی ۳۳۵
- بند ششم: موانع سیاسی ۳۳۵

بخش چهارم: اختلافات و حل‌وفصل آن‌ها در تأمین مالی پروژه

- فصل نخست: راهکارها و اسناد مربوط به حل‌وفصل اختلافات ۳۳۷
- مبحث نخست: روش‌های عام حل‌وفصل اختلافات ۳۳۸
- بند نخست: دادگاه ۳۴۰

فهرست مطالب □ ۲۳

بند دوم: داوری	۳۴۲
مبحث دوم: روش‌های خاص حل و فصل اختلافات در پرتو یکپارچگی قراردادی تأمین مالی پروژه	۳۴۴
بند نخست: مذاکرات چندجانبه و قراردادهای مستقل	۳۴۵
الف) اسناد اساسی و بنیادی	۳۴۶
ب) اسناد تأمین مالی و حمایتی	۳۴۶
بند دوم: یکپارچگی اسناد معامله	۳۴۷
بند سوم: تدوین یک شرط داوری موثر	۳۵۰
بند چهارم: رسیدگی‌های موازی	۳۵۱
بند پنجم: قواعد فقهی حل و فصل اختلافات	۳۵۲
مبحث سوم: مهمترین اسناد مربوط به حل و فصل اختلافات	۳۵۴
بند نخست: عهدنامه حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاری بین دولت‌ها و اتباع دول دیگر	۳۵۴
الف) پیشینه و اهمیت کنوانسیون واشنگتن	۳۵۴
ب) ارجاع اختلاف به داوری مرکز	۳۵۸
ج) صلاحیت مرکز و دیوان داوری	۳۵۹
د) سازمان و ترکیب دیوان داوری	۳۶۱
ه) قانون قابل اعمال توسط دیوان داوری	۳۶۲
و) حکم داوری، شناسائی و اجرای آن	۳۶۳
بند دوم: عهدنامه شناسایی و اجرای آرای داوری خارجی (نیویورک)	۳۶۳
الف) پیشینه و اهمیت عهدنامه نیویورک	۳۶۴
ب) قلمرو کنوانسیون نیویورک	۳۶۵
ج) عدم نیاز به عنصر خارجی غیر از صدور در کشور دیگر	۳۶۶
د) بی‌تاثیری تابعیت یا اقامتگاه طرفین	۳۶۶
ه) آرای غیرداخلی	۳۶۷
و) آرای غیرفضایی و غیرملی	۳۶۷
ز) تحدیدهای دوگانه	۳۶۷

۲۴ □ حقوق تأمین مالی در تجارت بین‌الملل

۱. امکان تحدید به عمل متقابل..... ۳۶۷
۲. امکان تحدید به موضوعات تجاری..... ۳۶۸
- ح) آئین و شرایط اجرای رای در کنوانسیون..... ۳۶۸
 - ۱) آئین اجرا..... ۳۶۸
 - ۲) شرایط اجرا..... ۳۷۰
 - ط) موانع اجرای رای در کنوانسیون..... ۳۷۱
 - ی) تعارض معاهدات..... ۳۷۳
 - ۱) قواعد عام تعارض معاهدات..... ۳۷۳
 - ۲) قواعد خاص کنوانسیون نیویورک..... ۳۷۳
- بند سوم: معاهدات سرمایه‌گذاری دو جانبه و چندجانبه..... ۳۷۴
- فصل دوم: قانون حاکم و مرجع صالح..... ۳۷۵
- مبحث نخست: قانون حاکم..... ۳۷۵
- بند نخست: قانون قابل اعمال بر ماهیت دعوا..... ۳۷۶
- الف) تعیین قانون قابل اعمال..... ۳۷۷
 - ۱) گزینش غیرمستقیم قانون ماهوی (اعمال یک سیستم تعارض قوانین)..... ۳۷۸
 - ۲) گزینش مستقیم قانون ماهوی (بدون اعمال یک سیستم تعارض قوانین)..... ۳۸۰
- ب) قانون قابل اعمال..... ۳۸۱
- ج) محدودیت‌های قانون قابل اعمال..... ۳۸۲
- د) قابلیت اجرا..... ۳۸۳
- بند دوم: قانون قابل اعمال بر آئین رسیدگی به دعوا..... ۳۸۳
- مبحث دوم: مرجع صالح..... ۳۸۴
- بند نخست: عهدنامه توافق‌های مربوط به انتخاب دادگاه (کنفرانس لاهه)..... ۳۸۵
- الف) پیشینه عهدنامه..... ۳۸۵
- ب) مروری بر قلمرو و دیگر اصول و قواعد مندرج در عهدنامه..... ۳۸۷
- بند دوم: مقررہ بروکسل راجع به صلاحیت، شناسایی و اجرای آراء در موضوعات مدنی و تجاری..... ۳۹۰

فهرست مطالب □ ۲۵

۳۹۰.....	الف) کلیاتی پیرامون مقررہ
۳۹۱.....	ب) قواعد صلاحیت
۳۹۱.....	ج) اقامہ دعوا علیہ خواندہ در دیگر کشور عضو اتحادیہ اروپا
۳۹۱.....	د) صلاحیت ویژه دادگاہ
۳۹۴.....	ه) صلاحیت انحصاری دادگاہ
۳۹۵.....	و) شناسایی و اجرا
۳۹۶.....	ز) نسخ کنوانسیون بروکسل ۱۹۶۸
۳۹۷.....	بند سوم: مصونیت حاکمیتی
۳۹۷.....	فصل سوم: حل و فصل اختلافات در تأمین مالی پروژه
۳۹۷.....	مبحث نخست: اختلافات در بردارنده ریسک تجاری
	بند نخست: ریسک‌های تجاری که اغلب در اختلافات پروژه حل و فصل
۳۹۸.....	می‌گردند
۳۹۸.....	بند دوم: انتخاب میان دادرسی و داوری
۳۹۹.....	مبحث دوم: اختلافات در بردارنده ریسک‌های سیاسی
۴۰۱.....	بند نخست: ریسک‌های قراردادی، قانونی و مالیاتی
۴۰۲.....	بند دوم: موافقتنامه‌های سرمایه‌گذاری
۴۰۲.....	بند سوم: حمایت‌های معاهده محور ریسک‌های سیاسی
۴۰۳.....	الف) سلب مالکیت
۴۰۳.....	ب) ریسک تقنینی (رفتار عادلانه و منصفانه)
۴۰۴.....	ج) عدم تبعیض
۴۰۴.....	د) ریسک قراردادی (شروط فراگیر (حمایتی - چتری)):
۴۰۵.....	ه) مشارکت‌کنندگان بالقوه و مطلوب پروژه با حمایت‌های معاهداتی
۴۰۶.....	و) رضایت به داوری در معاهدات سرمایه‌گذاری
۴۰۶.....	مبحث سوم: اجرای آراء و تصمیمات
۴۰۶.....	بند نخست: اجرای احکام دادگاه‌ها
۴۰۷.....	بند دوم: اجرای آرای داوری
۴۰۷.....	مبحث چهارم: شروط عمومی مربوط به حل و فصل اختلاف

۲۶ □ حقوق تأمین مالی در تجارت بین‌الملل

بند نخست: موافقتنامه و دیوان داوری	۴۰۷
بند دوم: قلمرو، مقر داوری و انتخاب قانون	۴۱۰
بند سوم: محرمانه بودن و قلمرو افشاء	۴۱۱
بند چهارم: تشریفات رسیدگی و قطعیت آراء	۴۱۲
نتیجه‌گیری	۴۱۵
فهرست منابع	۴۲۳
الف - کتب	۴۲۳
کتب فارسی و عربی	۴۲۳
کتب و پایان‌نامه‌های لاتین	۴۲۵
ب - مقالات	۴۳۰
مقالات فارسی	۴۳۰
مقالات خارجی	۴۳۳
ج - پایان‌نامه‌ها	۴۷۱
د - قوانین	۴۷۴
قوانین و اسناد داخلی	۴۷۴
قوانین و اسناد خارجی	۴۷۴